

مرکز آموزشی - درمانی

شهدای هفتم تیر

جسم خارجی در راه هوایی کودکان
جسم خارجی در راه هوایی کودکان
((آسپراسیون))

تهیه و تنظیم: واحد آموزش

سایت بیمارستان:

WWW.HOSPHT.IUMS.AC.IR

شماره های تماس:

55228581-4

داخلی - 331

تاریخ تهیه: فروردین 98

تاریخ بازنگری: مهر 99

فرد تائید کننده: دکتر
دهقان

کد: p6

آسپراسیون (اجسام خارجی در راه هوایی) :

اغلب موارد آسپراسیون (اجسام خارجی در راه هوایی) در کودکان زیر 15 سال اتفاق می افتد در این گروه سنی تعداد مواردی که با علامت انسداد راه هوایی یا خفگی و اورژانس تحت درمان قرار می گیرند 29/9 در هر صد هزار نفر جمعیت است.

بیشترین شیوع در گروه سنی 1-3 سال است و بیش از 25٪ موارد کودکان کمتر از 1 سال هستند.

به دلایل مختلفی در این گروه سنی نیز آسپراسیون جسم خارجی بیشتر است.

- 1- برای له کردن مناسب غذا دندان ندارد.
- 2- در مکانیسم بلع آنها تطابق کامل وجود ندارد و بسته شدن و بالا آمدن حنجره در هنگام بلع به طور کامل صورت نمی گیرد.
- 3- کودک تمایل دارد اشیای مختلف را وارد دهان کند و نیز موقع غذا خوردن بازی و راه برود.

این امر در پسران دو برابر دختران رخ می دهد و نیز 70-80٪ موارد جسم خارجی موارد گیاهی است (بادام زمینی-دانه هندوانه-کدو و اجسام پلاستیکی 5-15٪).

اغلب اجسام خارجی راه هوایی در برونش مستقر می شوند

اجسام بزرگتر در حنجره و نای گیر می کند. باعث انسداد کامل و یک اورژانس حاد می شود در کودکان شیوع اجسام خارجی برونش راست و چپ مساوی ذکر شده است

علائم:

از نظر بالینی برای اسپراسیون جسم خارجی سه مرحله در نظر گرفته می شود.

- 1- فاز اولیه حالت خفگی-تهوع-سرفه های حمله ای با انسداد ره هوایی که در زمان اسپراسیون رخ می دهد.
- 2- فاز بدون عوارض که با استقرار جسم در محل علایم کاهش می یابد و این فاز می تواند ساعت ها و هفته ها ادامه می یابد.
- 3- فاز عوارض که در اثر انسداد خراشیدگی-عفونت-خونریزی از راه تنفس-عفونت ریه-کلاپس ریه آبه و تب رخ می دهد.

جسم خارجی در حنجره:

اجسام خارجی باشکل نامنظم قرار گیری در وضعیت عمودی باعث انسداد نسبی می شود و اجازه عبور هوا از کنار خود را می دهد؛ ادم ثانویه حنجره ممکن است باعث انسداد کامل شود.

بیمار خشونت صدا جسم خارجی و نای یا همان علائم بالا ولی خشونت صدا ندارد.

جسم خارجی در برونش:

80-90٪ موارد را شامل می شود بیمار با خس خس سینه بویژه یک طرفه و کاهش صدای تنفسی مراجعه می کند.

اقدامات درمانی:

در اجسام خارجی حنجره و نای روشی انتخابی گرافی قفسه سینه است. ولی در جسم خارجی در برونش گرافی

ریه نرمال است.

اغلب مراجعه کنندگان به بیمارستان فاز حاد را گذرانده اند و تنگی نفس ندارند در وضعیت تنگی نفس اقدامات شامل اکسیژن و باز کردن راه هوایی است.

در مواردی که جسم خارجی در نای یا ریه باشد با روش بروتوسکپی در اتاق عمل تحت بی هوشی مانع از عبور جسم خارجی می شوند.

به والدین توصیه می شود در صورت بروز این حوادث در خانه ضمن حفظ آرامش خود در کودکان کمتر از یکسال به پشت کودک ضربه زده و به قفسه سینه فشار آورید.

در کودکان بزرگتر از یک سال فشار دادن آرام به شکم در وضعیت خوابیده به پشت بسیار موثر است.

